

Ziekte van Lyme

Quote

"Als de ziekte van Lyme niet ontdekt of behandeld wordt, kan het leiden tot zeer ernstige (invaliderend) gevolgen."

De feiten

- In 2009 werd de ziekte van Lyme bij 22.000 mensen in Nederland vastgesteld.
- Het is mogelijk om Lymeziekte op te lopen zonder een tekenbeet opgemerkt te hebben.
- Algemene klachten bij de ziekte van Lyme zijn o.a. hoofdpijn en vermoeidheid tot ernstige neurologische klachten, verlamming van gezichtsspieren, heftige pijn aan een arm of been, dubbelzien, neiging tot flauwvallen en hartklachten.

Wat is het probleem?

De ziekte van Lyme komt in Nederlands steeds vaker voor. De ziekte van Lyme krijg je als een teek zich vastbijt op de huid en te laat wordt ontdekt en verwijderd (moet verwijderd worden binnen 24 uur). De ziekte wordt veroorzaakt door een bacterie die door de teek wordt overgedragen.

Meestal is het eerste symptoom een rode ring op de huid die ontstaat na drie dagen tot twee maanden (gemiddeld 16 dagen) rondom de plaats van de tekenbeet. De ring wordt steeds groter. Een ander verschijnsel is een grieperig gevoel met bijvoorbeeld koorts, hoofdpijn en gewrichtspijn. In een later stadium van de ziekte is er kans op verlamming van gezichtsspieren, heftige pijn aan een arm of been, dubbelzien, krachtsverlies in armen en/of benen, pijnlijke of gezwollen gewrichten, een neiging tot flauwvallen en hartklachten. Met antibiotica is de ziekte van Lyme meestal goed te behandelen. Hoe eerder de ziekte van Lyme wordt ontdekt, hoe beter en sneller er behandeld kan worden.

Teken komen voor in bossen, duinen, heidegebieden, beschutte weilanden, maar ook parken en tuinen in het hele land. Tekenbeten worden niet altijd opgemerkt, vooral wanneer de teek op een slecht zichtbare plaats op het lichaam zit (rug, billen, lies). Het is dus mogelijk om Lymeziekte op te lopen zonder een tekenbeet opgemerkt te hebben.

Wie loopt er risico?

- 0 - 20 jaar - 20 - 40 jaar - 40 - 60 jaar - 60+ jaar

Iedereen kan besmet raken met de ziekte van Lyme en daar ziek van worden. Mensen die recreëren in de natuur lopen meer risico op tekenbeten. Ook mensen die beroepshalve veel in het groen verblijven en mensen die intensief contact hebben met dieren die teken bij zich kunnen dragen lopen meer risico (zoals hoveniers, groenvoorziening, bosarbeiders, jagers en veldbiologen). Kinderen lopen extra risico, omdat ze laag bij de grond spelen en veel van de paden afgaan.

Hoe wordt het erger? Kan het worden voorkomen?

Lyme kan zich op heel verschillende manier presenteren, van algemene klachten zoals hoofdpijn en

vermoeidheid, tot ernstige neurologische klachten, zoals ernstige (gewrichts)pijn en verwardheid. Een (lange!) lijst van mogelijke symptomen staat hier: <http://www.lymenet.nl/info/symptomen-ziekte-van-lyme.htm>. De ziekte kan goed behandeld worden met antibiotica, maar soms is de bacterie hardnekkig en kunnen klachten chronisch worden. De ziekte is niet dodelijk.

Als de ziekte van Lyme niet ontdekt of behandeld wordt, kan het leiden tot zeer ernstige (invaliderend) gevolgen. De ziekte van Lyme kan worden voorkomen door te controleren op tekenbeten (ook slecht zichtbare plekken op het lichaam) en de ontdekking van een tekenbeet direct naar de huisarts te gaan.

Conclusie

- Iedereen kan besmet raken met de ziekte van Lyme en daar ziek van worden.
- Tekencontrole is essentieel. En ook als de teek niet op tijd is ontdekt, meteen naar de huisarts bij klachten.
- De ziekte van Lyme is te herkennen aan een rode ring. Echter, die is er niet altijd. Als er geen rode ring is, is de ziekte is (meestal) te herkennen aan bepaalde symptomen (verlamming, krachtverlies). Zie voor de lange lijst van symptomen de volgende lijst: <http://www.lymenet.nl/info/symptomen-ziekte-van-lyme.htm>.

Casus: Verlamming door tekenbeet

Chris (6) maakte een uitstapje met school. Het weer is heerlijk, dus alle kinderen drentelden lekker in korte broek door de duinen.

Een paar dagen later heeft Chris een rode vlek rond zijn oor, maar omdat hij een gevoelige, allergische huid heeft denken zijn ouders aan een allergische reactie op een insectenbeet. De anders zo actieve Chris blijft wekenlang moe en klaagt over hoofdpijn. Na nog weer een paar weken komen er ook verlammingen van gezichtspieren. Hij krijgt last van een hangoog, een hangmond en voelt zich erg slap.

De moeder van Chris schrikt zich wezenloos en gaat meteen naar de huisarts, die dankzij deze duidelijke symptomen wel alert is. Hij legt contact met kinderarts en die laat een ruggenmergpunctie uitvoeren. Diagnose: ziekte van Lyme. Behandeling: 2 weken antibiotica via het infuus in het ziekenhuis. Het duurt nog een lange tijd voordat Chris weer helemaal de oude is.

De moeder van Chris is ongelooflijk boos op de school van Chris: waarom hebben jullie ons niet gewaarschuwd voor het risico op teken? Waarom controleren jullie niet op teken na zo een uitstapje? Hij had wel voor zijn leven lang invalide kunnen worden! De school van Chris vindt de tekencontrole de verantwoordelijkheid van de ouders is, immers, Chris was binnen 24 uur na de beet gewoon thuis. 's Avonds moeten ouders er zelf aan denken dat ze hun kind controleren, ze weten dat de kinderen een hele dag in de natuur hebben doorgebracht.

De ouders van Chris hebben het in ieder geval hun systeem zitten. Elke avond als Chris buiten heeft gespeeld kijken ze even op zijn lijfje, bij de liezen en achter de oren

Meer informatie

RIVM Centrum Infectieziektebestrijding
Marieke Timmer Communicatieadviseur
030-2744103

<http://www.rivm.nl/tekenbeet>
<http://www.lymenet.nl/>

Voorlichtingsmateriaal is te vinden in de RIVM-toolkit Tekenbeten en Lyme
http://rivmtoolkit.nl/Onderwerpen/Teken_en_lyme